

Bogár László: A függetlenség ára

2014 október 02. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Jól tudjuk, hogy a függetlenné válásról szóló skót népszavazáson igen magas részvétel mellett végül azok gy?ztek, akik elutasítják Skócia önálló állammá válását.Érdemes azonban kicsit elmerengeni a tanulságokon, a mélyebb összefüggéseken.

Talán abból kellene kiindulni, hogy a modern Nyugat, a modern Európa létrejöttében dönt? szerepet játszott az a vesztfáliai béke, amely az 1618 és 1648 között lezajlott harmincéves háborút volt hivatott lezárni. Ezután fogadták el azokat az elveket, amelyek többé-kevésbé mindmáig meghatározzák a nemzetközi együttm?ködés rendszerét. Ezek között olyanokat találunk, mint a szuverenitás, a területi épség meg?rzése, a határok sérthetetlensége, a nemzeti önrendelkezés, a be nem avatkozás.

Ebb?l is érzékelhet?, hogy a számos különböz? elv nagyjából ugyanazt a célrendszert írja körül némileg eltér? hangsúlyokkal, másfel?l az is, hogy ezek között az elvek között azért komoly ellentmondások is adódhatnak. Arról már nem is beszélve, hogy a nemzetközi közösség, pontosabban az annak nevében fellép? mindenkori globális „birodalom” ezeket az elveket, enyhén szólva sem mindig alkalmazza következetesen. De vajon melyek az ilyen elszakadási törekvések els?dleges indítékai?

Nos, a nyugatias modernitás számára a f? szempont általában az anyagi újraelosztási rendszerben betöltött státus. Vagyis egy emberi közösség akkor akar kiválni egy tágabb szervez?désb?l, ha úgy véli, hogy abban olyan újraelosztási folyamatok zajlanak, amelyek számára kedvez?tlenek. Egészen egyszer?en azért tehát, mert meglátásuk szerint a „birodalmi központ” több er?forrást szív el, mint amennyit visszaoszt. Tévedés ne essék, még ha tartósan így is áll a helyzet, akkor sem feltétlenül kell az adott lokális közösségnek a kiválás mellett döntenie, mert lehetnek olyan nem anyagi jelleg? hozadékai is a nagyobb szövetségi rendszerben maradásnak, amelyek mindenképpen „kifizet?d?vé” teszik azt. Ez az összefüggés persze fordítva is igaz, vagyis az adott lokális emberi közösség akkor is dönthet a kiválás kezdeményezése mellett, ha anyagi értelemben haszonélvez?je ugyan az újraelosztó rendszernek, de valamilyen szimbolikus, kulturális szempont miatt mégis úgy érzi, el kell szakadnia. Arról nem is beszélve, hogy minden ilyen kiválási kísérlet lehet szimpla zsarolás is. Ezekben az esetekben az adott „lokalitás” valójában nem kiválni akar, csak jobb pozíciót elérni az újraelosztási rendszerben ezzel a fenyegetéssel. Arra számít, hogy a „birodalom” széthullásától tartva a megrettent birodalmi elitek inkább teljesítik minden kívánságát, csak nehogy precedenst teremtsen.

Az elmúlt két évezred során Európa hatalmas változásokon ment át. Ezek a változások részben bomlási, részben pedig egyesülési vagy éppenséggel újraegyesülési folyamatok voltak. A Római Birodalom el?ször „egyesít?” volt,

noha a meghódított térségek újabb és újabb provinciái nem „önként léptek be”. Aztán a birodalmi újraelosztási rendszer degenerálódása egy kritikus ponton túl megállíthatatlan hanyatláshoz vezetett, a birodalom szétesett, majd eljött a végs? szétválás pillanata. Néhány évszázadon belül azonban megkezd?dött az újabb és újabb birodalmak létrehozása, és ez a folyamat lényegében ma is tart. Úgy kell elképzelnünk ezt a változássort, mint a földkéreg tektonikai lemezeinek széttöredezési, illetve egyesülési folyamatait. Semmi okunk feltételezni, hogy van valami végs? és megváltoztathatatlan állapot, amely után már soha nem lesz semmiféle határváltozás Európában. Felbomlások és egyesülések fognak majd lezajlani a jöv?ben is, természetesen határmódosulásokkal együtt, és ahhoz, hogy a következményekre felkészüljünk, pontosan kell látnunk a mozgatórugókat. Ahogy már említettem, egy emberi közösség azért akar kilépni egy tágabb közösségb?l, mert úgy érzi, hogy helyzete méltánytalan, mert tartósan több anyagi, fizikai, szellemi er?forrással járul hozzá a tágabb közösség m?ködéséhez, mint amennyit attól elnyer. Ha történelmi mércével mérve igaza van, akkor a kiválási törekvésével csak megjelenít egy történelmi er?t, ami el?bb vagy utóbb szétroncsolja a birodalmat, a tágabb entitást. El?fordulhat azonban az is, hogy az adott lokalitás téves döntést hoz, és a történelem ezt igazolja is.

Trianon századik évfordulójához közeledve nekünk, magyaroknak például be kellene bizonyítanunk, hogy minden, a történelmi Magyarországból kiváló entitás tragikusan rossz döntést hozott. Azt feltevést, miszerint, ha a történelmi Magyarország egyben marad, ma kivétel nélkül mindenki – románok, szlovákok, ukránok, szerbek, horvátok – méltóbb emberi életet élne, mint most. A skót népszavazás egyik legf?bb tanulsága tehát talán az lehet, hogy az egyes emberi közösségeknek arra kellene törekedniük, hogy stratégiailag pontos képük legyen az ?ket magukba foglaló nagyobb entitásokkal közös er?forrás-áramlási rendszerükr?l. Csak ebben az esetben hozhatnak ugyanis olyan döntéseket, amelyeket aztán valóban igazol a történelem.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló